

Funcieonderzoek/Vaatonderzoek

PATIËNTENINFO

Groene Hart Ziekenhuis 
Open voor iedereen

Vaatonderzoek bij nierpatiënten

Onderzoek van de bloedvaten

Inleiding

U krijgt een onderzoek op de afdeling Funcieonderzoeken/Vaatonderzoek. In deze folder vindt u informatie over de verschillende onderzoeken. Mocht u na het lezen vragen hebben, stelt u deze dan gerust aan de medewerkers (vaatlaboranten) van onze afdeling.

Wat is vaatonderzoek?

De onderzoeken worden uitgevoerd door een vaatlaborant. Een vaatlaborant is speciaal opgeleid om metingen aan de verschillende bloedvaten te doen. De onderzoeken worden uitgevoerd met 'duplex apparatuur': dit is een combinatie tussen *echo* en *doppler*.

Met geluidsgolven (*echo*) worden uw bloedvaten zichtbaar op een monitor. Zo wordt zichtbaar of er geen vernauwingen of verwijdingen in de wand van het bloedvat zitten. Ook kunnen de vaatlaboranten tijdens het onderzoek de snelheid waarmee uw bloed stroomt meten (*doppler*).

Hoe verloopt het onderzoek

U ligt tijdens het onderzoek op een bed met ontblote buik en/of benen. Wij adviseren u om gemakkelijk zittende kleding aan te trekken. U krijgt op het te onderzoeken gebied een soort gel gesmeerd. Deze gel is op waterbasis en geeft geen vlekken. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een echokop op de huid boven het bloedvat te plaatsen. Het onderzoek is pijnloos en zonder risico.

Welke onderzoeken zijn er?

1. Onderzoek nierslagader

Het doel van dit onderzoek is om goede informatie te krijgen over de slagaders die het bloed vanaf de grote lichaamsslagader (aorta) naar uw nieren brengen.

Met behulp van de duplex (zie: wat is vaatonderzoek) worden deze bloedvaten gecontroleerd. De vaatlaborant onderzoekt of er vernauwingen/verwijdingen in de vaatwand aanwezig zijn en hoe snel het bloed stroomt.

Om de bloedvaten goed in beeld te kunnen krijgen is het belangrijk dat u de dag van het onderzoek geen koffie drinkt of andere vloeistoffen en etenswaar gebruikt die prikkelend op de darmen werken, zoals koolsoorten en priklimonade.

Dit onderzoek duurt ongeveer een half uur.

2. Pre-shunt onderzoek

Het doel van dit onderzoek is om goede informatie te krijgen over de bloedvaten in uw arm(en), zodat er vooraf een keus gemaakt kan worden waar de chirurg het best de shunt kan aanleggen. Bij voorkeur wordt de shunt aangelegd bij de pols in uw niet dominante arm (de arm waar u niet mee schrijft). Daarvoor is het nodig dat zowel de slagaders als ook de aders aan de voorwaarden voldoen om voor shuntaanleg in aanmerking te komen. De slagaders worden vanaf het hart tot aan de pols onderzocht en de aders vanaf de pols terug naar het hart. Door middel van duplex onderzoek (zie: wat is vaatonderzoek) onderzoekt de vaatlaborant alle bloedvaten. Mocht het zo zijn dat de vaten in uw onderarm niet geschikt zijn voor de shuntaanleg bij de pols, dan wordt in de

andere arm gekeken of de bloedvaten daar wel goed zijn. Lukt dat ook niet dan wordt er weer terug gegaan naar de niet dominante arm om te onderzoeken of er een shunt in de bovenarm gemaakt kan worden.

De vaatlaborant beslist na elk onderzocht bloedvat wat de volgende stap in het onderzoek moet zijn; verder onderzoeken aan dezelfde arm of weer wisselen naar de andere arm.

Doordat er zoveel verschillende bloedvaten onderzocht moeten worden en er mogelijk vaak gewisseld moet worden van de ene arm naar de andere arm kan dit onderzoek erg lang duren. U moet er rekening mee houden dat dit onderzoek een tot twee uur duurt.

Ook dient u er rekening mee te houden dat de shunt mogelijk in uw dominante arm (de arm waar u mee schrijft) geplaatst wordt. Dit heeft de arts vooraf met u besproken.

Zijn er dringende redenen waarom een shunt niet in een bepaalde arm geplaatst mag worden, dan geeft de arts dit door aan de vaatlaborant en zal slechts de arm waar de shunt wel in geplaatst mag worden onderzocht worden. In dat geval duurt het onderzoek ongeveer één uur.

Met de behandelend chirurg bespreekt u de uitslag van het onderzoek en hij beslist samen met u waar hij tijdens de operatie de shunt zal aanleggen.

3. Shunt onderzoek

3-a. Eerste controle na shuntaanleg

Drie tot vier weken nadat de shunt is aangelegd, komt u op de afdeling vaatonderzoeken.

Met behulp van het duplex onderzoek (zie: wat is vaatonderzoek) controleert de vaatlaborant of de shunt zich voldoende ontwikkelt. Dat wil zeggen: er wordt gekeken of de ader wijder wordt en het bloed sneller door de ader loopt dan voor de operatie. Dit is nodig voor het makkelijker aanprikken van de shunt en een optimale dialyse-behandeling.

De vaatlaborant controleert een klein stukje van de slagader die de aanvoer van het bloed naar de "dialyse ader" verzorgt. Zo

wordt gezien of er genoeg bloed naar de ader toe gaat.

Verder bekijkt de vaatlaborant de ader over de gehele onderarm of bovenarm (dit is afhankelijk van waar de shunt is aangelegd). De vaatlaborant controleert met de echo of het bloedvat wijd genoeg wordt en hoe diep het bloedvat ligt. Met de doppler meet de vaatlaborant hoe snel het bloed door de ader stroomt. Zo wordt beoordeeld of de ader zich goed ontwikkelt. Dit onderzoek duurt ongeveer een half uur.

De nefroloog of de chirurg bespreekt de uitslag van dit onderzoek met u.

3-b. Onderzoek van de shunt

Als u een shunt heeft (een verbinding tussen bloedvaten onder de huid) en op de afdeling Vaatonderzoeken komt voor controle, kan dat verschillende redenen hebben:

- U heeft geen klachten, maar voor het blijvend goed functioneren van uw shunt is het belangrijk te controleren of er geen (minimale) afwijkingen ontstaan.
- Er zijn problemen tijdens/na het dialyseren; dit kan verschillende oorzaken hebben.
- De hemodialyse is niet optimaal.
- U heeft klachten aan uw shunt.

Tijdens dit onderzoek controleert de vaatlaborant uw slagaders vanaf het hart tot aan de shunt en uw aders vanaf de shunt terug naar het hart met behulp van de duplex.

De bloedvaten die bekeken worden, moeten helemaal vrij zijn; er mogen bijvoorbeeld geen pleisters op de arm zitten. Daarom wordt dit onderzoek altijd voorafgaand aan de dialyse of op een andere dag dan de dialyse gedaan. Nooit na dialyse, want dan is het bloedvat nog afgedrukt met een pleister en kan het onderzoek niet gedaan worden. Het onderzoek duurt maximaal één uur. Tijdens de visiteronde op de dialyse afdeling of op de polikliniek Nefrologie wordt de uitslag met u besproken.

4. Pretransplantatie onderzoek

Als u in aanmerking wenst te komen voor niertransplantatie, is het noodzakelijk te weten of de bloedvaten in de buik geschikt

zijn om de transplantatienier op aan te sluiten. Een transplantatienier wordt namelijk aangesloten op een slagader en ader in de onderbuik.

Daarom zal de vaatlaborant uw slagaders en aders in de buik onderzoeken.

Met behulp van de duplex (zie: wat is vaatonderzoek) worden de bloedvaten gecontroleerd op diameter en wordt er onderzocht of er vernauwingen/verwijdingen in de vaatwand aanwezig zijn. Verder wordt gekeken hoe snel het bloed stroomt.

Om de bloedvaten goed in beeld te kunnen krijgen, is het belangrijk dat u de dag van het onderzoek geen koffie drinkt of andere vloeistoffen en etenswaar gebruikt die prikkelend op de darmen werken, zoals koolsoorten en priklimonade.

Verder dienen peritoniaaal dialyse patiënten voor het onderzoek de spoelvloeistof uit de buik te verwijderen.

Ook wordt er een enkel/arm index (of doppler onderzoek) verricht van de bloedvaten in de benen. Bij dit onderzoek krijgt u bloeddrukbanden om armen en benen. De vaatlaborant luistert vervolgens met de doppler (een soort microfoontje) naar de bloedvaten in uw benen. Daarna pompt de vaatlaborant de bloeddrukbanden om beurten op om de druk in uw slagaderen te meten. Dit onderzoek duurt maximaal twee uur. De uitslag wordt overlegd met het ziekenhuis waar u mogelijk de transplantatie zult ondergaan.

Informatie

Voor informatie over het ziekenhuis kunt u terecht op onze internetsite: www.ghz.nl.

Verhinderd?

Wanneer u verhinderd bent voor uw afspraak wilt u ons dit dan zo spoedig mogelijk doorgeven? U kunt bellen naar het secretariaat Chirurgie, bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 08:00 tot 12:00 uur en van 13:00 tot 16.00 uur op telefoonnummer (0182) 50 50 01.

Groene Hart Ziekenhuis, Locatie Gouda

Bleulandweg 10

2803 HH Gouda

Algemeen telefoonnummer ziekenhuis:

(0182) 50 50 50

Colofon

uitgave : Groene Hart Ziekenhuis, Gouda

productie : Marketing & Communicatie

mei 2025

05.04.074